

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 8 december 2005

om beviljande av ett undantag på begäran av Nederländerna i enlighet med rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket*[delgivet med nr K(2005) 4778]***(Endast den nederländska texten är giltig)**

(2005/880/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUTmed beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen,med beaktande av rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket ⁽¹⁾, särskilt bilaga III, stycke 2 b, och

av följande skäl:

- (1) Om mängden gödsel som en medlemsstat avser att sprida per hektar och år skiljer sig från den mängd som anges i de inledande meningarna i punkt 2 samt i punkt 2 a i bilaga 3 till direktiv 91/676/EEG, skall den fastställas så att den inte inverkar på möjligheten att uppnå de mål som anges i artikel 1 i det direktivet och skall bestämmas på grundval av objektiva kriterier, exempelvis lång växtperiod och grödor med stor kväveupptagningsförmåga.
- (2) Den 8 april 2005 lämnade Nederländerna till kommissionen in en begäran om undantag enligt punkt 2 b i bilaga III till direktiv 91/676/EEG.
- (3) Undantaget rör Nederländernas planer på att tillåta användning av 250 kg kväve per hektar och år från stallgödsel i lantbruk med minst 70 % vall- och betesmark. Undantaget berör cirka 25 000 gårdar och cirka 900 000 hektar i Nederländerna.
- (4) Nederländerna har antagit den lagstiftning som genomför direktiv 91/676/EEG och som även gäller det begärda undantaget.

⁽¹⁾ EGT L 375, 31.12.1991, s. 1. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (5) Den nederländska lagstiftning som genomför direktiv 91/676/EEG omfattar tillämpningsstandarder för både kväve och fosfat. Tillämpningsnormer för fosfat har som mål att det senast 2015 skall uppnås jämvikt i fråga om tillförsel och upptagning av kväve vid gödning.
- (6) Nederländerna behandlade frågan om näringsämnesöverskott från gödsel och mineraliska gödselmedel med hjälp av flera politiska instrument och under perioden 1992–2002 minskade man antalet nötkreatur med 17 %, grisar med 14 % och får och getter med 21 %. Kväve och fosfor i gödsel minskade med 29 respektive 34 % under perioden 1985–2002. Kväve- och fosforöverskotten minskade med 25 respektive 37 % under perioden 1992–2002.
- (7) Enligt uppgifter om vattenkvaliteten sjunker nitrathalten i grundvatten och i ytvatten. I ytvatten sjunker även fosforhalten.
- (8) Av de tekniska och vetenskapliga dokument som åtföljer den nederländska begäran framgår att den föreslagna mängden på 250 kg kväve per hektar och år från gödsel från nötkreatur på lantbruk med minst 70 % är förenlig med nivån på 11,3 mg/l N (vilket motsvarar 50 mg/l NO₃) i vatten i alla marktper och med ett uppskattningsvis obefintligt fosforöverskott, vid optimala förvaltningsvillkor.
- (9) De tekniska och vetenskapliga dokumenten visar vidare att den föreslagna mängden 250 kg kväve per hektar och år från stallgödsel på lantbruk med minst 70 % vall- och betesmark kan motiveras med hjälp av objektiva kriterier som lång växtsäsong och grödor med högt kväveupptag.
- (10) Kommissionen anser därför att den mängd gödsel som Nederländerna begärt undantag för inte påverkar uppfyllandet av målen enligt direktiv 91/676/EEG under förutsättning att vissa stränga villkor uppfylls.

- (11) Det rör sig bland annat om följande mål: fastställandet av gödselplaner för varje jordbruk, dokumentation om gödslingsmetoder i form av gödslingsplaner, periodiska markanalyser, täckgröda på vintern för fodermjäs, särskilda bestämmelser om gräsbrytning, förbud mot gödsling för gräsbrytning och justering av gödselmängderna för att ta hänsyn till påverkan från baljväxter. Syftet är att se till att gödslingen sker med växternas behov som grundval och att kväveförlusterna till vatten minskas eller hindras.
- (12) För att undvika att det begärda undantaget leder till ökad tillförsel bör de behöriga myndigheterna se till att de mängder kväve och fosfor som uppstår vid gödselproduktionen inte överstiger nivån för år 2002 i enlighet med det handlingsprogram Nederländerna skall genomföra.
- (13) Det begärda undantaget bör följaktligen beviljas.
- (14) Detta beslut bör tillämpas i samband med Nederländernas handlingsprogram för 2006 till 2009.
- (15) Åtgärderna i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kvävekommitté som har inrättats i enlighet med artikel 9 i direktiv 91/676/EEG.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det undantag som Nederländerna begärde i en skrivelse av den 8 april 2005 för att tillåta en högre nivå stallgödsel än vad som fastställs i de inledande meningarna i punkt 2 och i punkt 2 a i bilaga III till direktiv 91/676/EEG beviljas under förutsättning att de villkor som anges i det här beslutet uppfylls.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *jordbruksföretag med betesdrift*: gård där minst 70 % av den areal som är tillgänglig för gödselspridning utgörs av gräs.
- b) *betesdjur*: nötkreatur (med undantag av gödkalvar), får, getter, hästar, åsnor, hjort och rådjur samt vattenbuffel.

c) *jordbruksmark*: den areal som ägs, arrenderas eller förvaltas av lantbrukaren genom ett skriftligt kontrakt och för vilken han/hon har ett direkt förvaltningsansvar.

d) *gräs*: permanent eller tillfälligt gräsbevuxen mark (tillfälligt innebär i regel mindre än fyra år).

Artikel 3

Tillämpningsområde

Det här beslutet gäller på individuell basis och på de villkor som anges i artiklarna 4, 5 och 6 för jordbruksföretag med betesdrift.

Artikel 4

Årligt godkännande och åtagande

1. Lantbrukare som vill utnyttja ett undantag skall en gång per år lämna in en ansökan till behörig myndighet.
2. Tillsammans med denna årliga ansökan skall de skriftligen åta sig att uppfylla villkoren i artiklarna 5 och 6.
3. De behöriga myndigheterna skall se till att ansökningarna om undantag och redovisningar av gödselmedel granskas. Om den myndighetskontroll av de ansökningar som avses i punkt 1 avslöjar att villkoren i artiklarna 5 och 6 inte är uppfyllda, skall den sökande informeras om detta. I sådana fall skall ansökan inte godkännas.

Artikel 5

Spridning av stallgödsel och annan gödsel

1. Den mängd gödsel från betesdjur, inklusive från djuren själva, som varje år sprids på jordbruksföretag med betesdrift skall inte överstiga den mängd gödsel som innehåller 250 kg kväve per år, i enlighet med villkoren i punkterna 2–7.
2. Den totala kvävetillförseln skall motsvara näringsbehovet hos den berörda grödan och kvävetillförseln från marken.
3. För varje jordbruksföretag skall det finnas en gödslingsplan som beskriver växtföljden och den planerade spridningen av gödsel, kväve- och fosfathaltigt gödsel. Planen skall finnas på jordbruksföretaget senast den 1 februari och omfatta följande:

- a) Antalet kreatur, en beskrivning av lagringslokalerna, inklusive volymen på lagringskapaciteten för gödsel.
- b) En beräkning av kväve- och fosforhalten i det stallgödsel (med avdrag för förluster vid lagring) som produceras vid jordbruksföretaget.
- c) Växtföljden och arealen för varje gröda, inklusive en skiss över de enskilda åkrarnas placering.
- d) Grödornas förväntade kväve- och fosforbehov.
- e) Mängd och typ av gödsel som levererats till underleverantörer och som inte används på jordbruksföretaget.
- f) Mängd inköpt gödsel som används på jordbruksföretaget.
- g) En beräkning av bidraget från mineralisering av organiskt material, baljväxter och atmosfäriskt nedfall samt den mängd kväve som finns i marken vid den tidpunkt då grödan börjar använda den i nämnvärd utsträckning.
- h) Tillförsel av kväve och fosfor från gödsling på varje åker (jordlotter som är likartade i fråga om grödor och jordtyp).
- i) Tillförsel av kväve och fosfor från konstgödsel och andra gödselmedel på varje åker.
- j) Kalkyler för bedömning av överensstämmelse med normerna för användning av kväve och fosfor.

Planerna skall ses över senast sju dagar efter det att ändringar i jordbruksmetoderna företagits, för att garantera att de överensstämmer med de använda jordbruksmetoderna.

4. Gödselredogörelser skall finnas på varje jordbruksföretag. De skall skickas till den behöriga myndigheten för varje kalenderår och skall innehålla följande:

- a) Grödarealen.
- b) Antal och typ av kreatur.
- c) Gödselproduktion per djur.
- d) Mängd gödsel som jordbruksföretaget köper in.

- e) Mängd gödsel som levereras från jordbruksföretaget och vem mottagaren är.

5. De jordbruksföretag med betesdrift som utnyttjar ett enskilt undantag skall godta att ansökan och gödselredogörelser kan komma att kontrolleras.

6. Periodiska analyser av kväve- och fosforhalten i jorden skall ske på de jordbruksföretag som gynnas av ett enskilt undantag minst vart fjärde år för varje likartat område på jordbruksföretaget, i fråga om växtföljden och jordegenskaperna.

Kväveanalyser i fråga om mineraliskt kväve och parametrar för att bedöma kvävetillförseln från mineralisering av organiskt material skall ske efter gräsbrytning för varje likartat område på jordbruksföretaget.

Minimikravet för analyserna i första och andra stycket är en analys per fem hektar mark.

7. Gödselspridning får inte ske under hösten före odling av gräs.

Artikel 6

Marktäcke

1. 70 % eller mer av de arealer som är disponibla för gödselspridning på jordbruksföretagen skall odlas med gräs. Jordbrukare som omfattas av ett individuellt undantag skall vidta följande åtgärder:

- a) Efter majs skall sand- och lössjordar odlas med gräs eller andra grödor som garanterar marktäckning under vintern, i syfte att väsentligt minska läckagepotentialen.
- b) Fånggrödor skall inte brytas före den 1 februari så att jordbruksmarken garanteras ett växttäcke som återför höstens nitratförluster från de lägre markskikten och begränsar vinterförlusterna.
- c) Gräs på sand- och lössjordar skall brytas på våren.

- d) Gräs som brutits skall på alla jordarter omedelbart följas av en gröda med högt nitratbehov och gödningen skall baseras på jordanalys avseende mineraliskt kväve och andra parametrar som erbjuder referenser för uppskattning av mängden kväve som avges från mineralisering av organiskt material i jorden.
- e) Om växtföljden omfattar baljväxter eller andra växter som fixerar atmosfäriskt kväve skall gödselspridningen minskas i motsvarande grad.

2. Genom undantag från punkt c skall gräsbrytning vara tillåtet under hösten för plantering av blomsterlökar.

Artikel 7

Åtgärder mot gödselproduktion

De nationella myndigheterna skall se till att gödselproduktionen varken när det gäller kväve eller fosfor överstiger produktionsnivån för 2002.

Artikel 8

Övervakning

1. Varje år skall den behöriga myndigheten framställa kartor som visar andelen jordbruksföretag med betesdrift, andelen djur och andelen jordbruksmark (uttryckt i procent) som omfattas av det individuella undantaget i varje kommun, och kartorna skall uppdateras varje år.

Kartorna skall skickas in till kommissionen en gång om året från och med andra kvartalet 2006.

2. Ett övervakningsnät av provtagningpunkter i markvatten, vattendrag och ytnära grundvatten skall upprättas och användas för övervakning av undantagen.

Övervakningsnätet, i vilket minst 300 jordbruksföretag som omfattas av individuellt undantag skall ingå, skall vara representativt för alla jordarter (ler-, torv-, sand- och sandiga lössjordar) samt för gödslingsmetoder och växtföljd. Övervakningsnätets sammansättning får inte ändras under tillämpningsperioden för det här beslutet.

3. Undersökningar och löpande näringsämnesanalyser skall tillhandahålla uppgifter om lokal markanvändning, växtföljd och jordbruksmetoder på jordbruksföretag som omfattas av individuella undantag. Dessa uppgifter kan användas för modellbaserade beräkningar av omfattningen av nitratläckaget och fosforförlusterna från åkrar där upp till 250 kg kväve i stallgödsel sprids per hektar och år.

4. Ytnära grundvatten, markvatten, dräneringsvatten och vattendrag på jordbruksföretag som ingår i övervakningsnätet skall tillhandahålla uppgifter om koncentrationen av nitrat och fosfor

i vatten som lämnar rotzonen och tränger ut i grundvatten- och ytvattensystemet.

5. En stärkt övervakning skall riktas mot områden med avrinning från jordbruket i sandjordar.

Artikel 9

Kontroller

1. Den behöriga nationella myndigheten skall göra administrativa kontroller av alla jordbruksföretag som omfattas av ett individuellt undantag, i syfte att bedöma om den maximala mängden på 250 kg kväve per hektar och år från betesgödsel har efterlevts och att normerna för spridning av kväve och fosfat och villkoren för markanvändning har iakttagits.

2. Det skall upprättas ett inspektionsprogram grundat på riskanalys samt på resultaten av kontrollerna från tidigare år och resultaten av allmänna stickprovskontroller av tillämpningen av den lagstiftning genom vilken direktiv 91/676/EEG genomförs.

Minst 5 % av de jordbruksföretag som omfattas av individuellt undantag skall kontrolleras med avseende på markanvändning, antal djur och gödselproduktion.

Minst 3 % av jordbruksföretagen skall omfattas av åkerinspektioner för kontroll av om villkoren enligt artiklarna 5 och 6 iakttagits.

Artikel 10

Rapportering

1. Den behöriga myndigheten skall överlämna övervakningsresultaten till kommissionen varje år, och i dessa skall ingå en konkret rapport om utvärderingsrutiner (kontroller på jordbruksföretagen, inklusive uppgifter om jordbruksföretag som inte uppfyller kraven baserat på resultaten från de administrativa åkerinspektionerna) och vattenkvalitetens utveckling (baserat på övervakning av läckage från rotzonen, yt/grundvattenkvaliteten och modellbaserade beräkningar).

Den första rapporten skall skickas in senast i mars 2007 och efter det varje år senast i mars 2008, 2009 och 2010.

2. Förutom uppgifterna enligt punkt 1 skall rapporten innehålla följande:

- a) Uppgifter rörande gödning för alla jordbruksföretag som omfattas av undantaget,
- b) utvecklingen i fråga om antalet djur per kategori i Nederländerna och på de jordbruksföretag som omfattas av undantaget,

c) utvecklingen inom den nationella gödselproduktionen när det gäller kväve och fosfater i gödsel,

Artikel 11

Tillämpning

d) en sammanfattning av resultaten av kontrollerna knutna till utsöndringskoefficienten för gris- och fjäderfågödsel på nationell nivå.

Detta beslut skall tillämpas från och med den 1 januari 2006.

Det skall löpa ut den 31 december 2009.

Artikel 12

3. De erhållna resultaten kommer att beaktas av kommissionen vid en eventuell ny begäran om undantag från de holländska myndigheterna.

Detta beslut riktar sig till Konungariket Nederländerna.

4. Den behöriga myndigheten skall utarbeta en årlig rapport om gödsling och avkastning för olika jordarter och grödor och skicka in den till kommissionen, så att denna får uppgifter om förvaltningen på de jordbruksföretag med betesdrift som omfattas av undantag och om i vilken mån förvaltningen är optimal.

Utfärdat i Bryssel den 8 december 2005.

På kommissionens vägnar

Stavros DIMAS

Ledamot av kommissionen